

СЪЮЗ НА ЮРИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ЦЕНТРАЛЕН СЪВЕТ

1000 София, ул. "Пиротска" № 7

тел./факс: 0359-2987-83-90

e-mail: sub@sub.bg

Док. № 69/21.10.2021

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

СТ А Н О В И Щ Е

Е.к. № *454 КД*
Дата *22 Октомври 2021*

НА СЪЮЗА НА ЮРИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ
ПО КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО №17/ 2021

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С определение на Конституционния съд на Република България от 09.09.2021 г. на Съюза на юристите в България е предоставена възможност да представи писмено становище по конституционно дело №17/2021 г., образувано по искане на Министерския съвет на Република България за даване на задължително тълкуване на разпоредбата на чл. 130в, т. 3 от Конституцията на Република България като отговори на въпроса: „В правомощията на министъра на правосъдието по чл. 130в, т. 3 от Конституцията на Република България включва ли се възможността да прави предложение за предсрочно освобождаване от длъжност на председателя на Върховния касационен съд, на председателя на Върховния административен съд и на главния прокурор в хипотезата на чл. 129, ал. 3, т. 5 от Конституцията?“.

В съответствие с поканата, отправена ни от Конституционния съд да предоставим правно мнение по предмета на делото, излагаме следните съображения:

Считаме за безспорно, че председателите на върховните съдилища и главният прокурор са действащи магистрати, независимо от осъществяваните от тях функции на административни ръководители. Това следва и от логическото тълкуване на преpraщането на чл. 129, ал. 3, изр. 2 към чл. 129, ал. 2 от Конституцията, което обуславя извод, че заемащите

тези висши магистратски длъжности също могат да бъдат предсрочно освобождавани от длъжност при наличието на предпоставките по чл. 129, ал. 3, т. 5 от Основния закон.

В чл. 130в, т. 3 от Конституцията е уредено правомощието на министъра на правосъдието да прави предложения за назначаване, повишаване, понижаване, преместване и освобождаване от длъжност на всички съдии, прокурори и следователи. Същевременно няма конституционен текст, който да позволява тълкуване в насока, че това министерско правомощие не може да бъде осъществено по отношение на „тримата големи“ в съдебната система, в случай, че някой от тях е допуснал „тежко нарушение или системно неизпълнение на служебните задължения, както и действия, които накърняват престижа на съдебната власт“ по смисъла на чл. 129, ал. 3, т. 5 от ЗСВ. В тази връзка следва изрично да се посочи, че когато Конституцията установява изключения за председателите на ВКС и ВАС и за главния прокурор, тя го прави изрично (чл. 129, ал. 6), а нормата на чл. 130в, т. 3 не предвижда подобно изключение. Т.е. няма конституционно (а и законово) основание да се приеме, че председателите на върховните съдилища и главния прокурор са изключени от кръга на магистратите, по отношение на които министърът на правосъдието може да поиска освобождаването им от длъжност.

Процедурата по освобождаване на председателите на ВКС, на ВАС и на главния прокурор е огледална и аналогична на тази по назначаването им. В този контекст следва да се приеме, че министърът на правосъдието има правомощието да инициира както процедурата за техния избор, така и тази за освобождаването им, включително и за предсрочното им такова в хипотезата на чл. 129, ал. 3, т. 5 от Конституцията. В съответствие с конституционната уредба това общо правомощие е доразвито в един своеобразен нормен комплекс от разпоредби (чл. 175, ал. 5 във връзка с чл. 173, ал. 3) в Закона за съдебната власт и кореспондира с трайната и последователна в това отношение практика на Конституционния съд през годините. Според тази практика, сезиращата функция на министъра на правосъдието до Висшия съдебен съвет обхваща председателите на ВКС, на ВАС и главния прокурор, което не нарушава конституционния баланс между властите в отклонение от принципа за тяхното разделение, закрепен в чл. 8 от Конституцията.

По изложените съображения Съюзът на юристите в България изразява становище, че в правомощията на министъра на правосъдието по чл. 130в, т. 3 от Конституцията на Република България се включва възможността да прави предложение за предсрочно освобождаване от длъжност на председателя на Върховния касационен съд, на председателя на Върховния административен съд и на главния прокурор в хипотезата на чл. 129, ал. 3, т. 5 от Конституцията.

ПРЕДСЕДАТЕЛ

(ВЛ. СЛАВОВ)